

IDEA Finding

Wanneer ik de woonkeuken van Jan Nabuurs binnenstap, zie ik direct dat ik hier met een creatieveling te maken heb. In de moderne keuken zorgt een aantal kunstzinnig gebruikte boomtakken voor een bijzondere sfeer. Boven de kookplaat hangt een levensgrote foto van Jan en zijn kinderen die nieuwsgierig snuffelend boven de pan hangen. Jan Nabuurs heeft zich verdiept in idea finding. “Als je vrijzinnig denkt, treed je buiten de platgetreden paden. Of het resultaat nu beter is of slechter, dat maakt niet uit, het is in elk geval anders.”

“Logica brengt
je van A naar
B, maar de
fantasie brengt
je overal”

Albert Einstein

Foto links:
Thema 'Maas en
zijrivieren' Vanuit de
gedachte 'hoe zou een
beeldhouwer dit thema
invullen' ontstond de
3D gedachte van een
boom met takken als
verbeelding van een
hoofdstroom met
zijriviertjes.

Foto rechts:
Omkeren: Niet de Jeugd
kijkt naar de TV,
maar andersom: via
de TV zie je jeugdigen.

Wat is idea finding?

“Via idea finding wil ik mensen laten zien dat het maken van een foto een proces is dat begint bij het eerste idee en eindigt bij de materiaalkeuze, het formaat en de manier waarop je je werk wilt presenteren. Het is heel belangrijk je van tevoren te realiseren welke keuzes je hebt en hoe je die wilt invullen. Als je een geweldig idee hebt en uiteindelijk blijkt dat dit niet past bij de presentatievorm is het resultaat teleurstellend. Hetzelfde geldt andersom. Als je een geweldige presentatievorm hebt bedacht, maar inhoudelijk niets hebt om te presenteren, is het een beetje jammer.”

Hoe is het idee voor idea finding ontstaan?

“Het idee is ontstaan vanuit een expositie over samenleven in Limburg. Tijdens de opening waren er veel mensen die zeiden: 'Als ik dat geweten →

had, dan had ik ...! Hoe komt het nu dat je dat niet geweten hebt? Heb je van tevoren niet nagedacht? Die opmerking zette mij er toe om in die materie te duiken. Uiteindelijk komt het er op neer dat ik heel veel technieken uit mijn eigen vak, het ontwerpen van machineonderdelen, heb vertaald naar de fotografie."

Ben je tegen mensen die intuïtief fotograferen?

"Nee, daar is helemaal niets mis mee, maar die laten heel veel kansen liggen."

Hoe kom je aan die ideeën?

"Een belangrijk uitgangspunt is dat er voor elke vraag meerdere antwoorden zijn. Wees dus niet te snel tevreden. Zoek naar meer antwoorden, betere antwoorden en andere antwoorden. Verken de verschillende richtingen zoals letterlijke antwoorden en symbolische antwoorden. Bouw voort op bestaande ideeën en combineer ideeën."

Waar vind je die antwoorden?

"Bekende technieken zijn Brainstormen en Mindmapping. Een andere techniek is de Syntectics methode. Stel je voor dat je beeldhouwer, metselaar of schrijver bent. Door je af te vragen hoe een beeldhouwer dit zou vormgeven in 3D ontstaan er hele andere ideeën. Die ideeën kun je vervolgens weer terugvertalen naar de fotografie. De checklistmethode werkt ook heel goed."

Wat is dat, de Checklistmethode?

"Deze methode waarbij je een checklist met routinevragen doorloopt, levert vaak erg verfrissende ideeën op. De vragen hebben betrekking op vergroten, verkleinen of heroriënteren. Wat gebeurt er als ik idee omkeer, naar de andere kant kijk of de betekenis omdraai? Als iedereen op een vliegveld de vliegtuigen fotografeert, draai je dan eens om en fotografeer wat achter je plaatsvindt. Als een model een vlecht heeft, hoe ziet ze er dan uit als die vlecht voor haar gezicht hangt?"

Foto links:
De waan. Een rijtje doktersjassen in een voormalige psychiatrische inrichting leidde tot de overpeinzing dat mensen in zón inrichting ook 'weggehangen' werden.

Foto rechts:
Waarom zit die staart altijd aan de achterkant? De vraag levert het antwoord én een opvallende foto.

Kan taal je helpen als fotograaf?

"Ja, bijvoorbeeld met woordspelletjes zoals woorden vervangen. Pak tien woorden uit de krant en plak die achter het thema dat je bezig houdt. Daardoor ontstaan hele rare dingen. Een techniek die je kunt gebruiken is brainwriting. Je maakt een lijstje met dingen die bij je opkomen wanneer je aan je thema denkt. Binnen vijf minuten heb je vijftig woorden, na twee dagen zijn dit er tachtig en daarna ga je keuzes maken."

Hoe doorbreek je je vaste denkpatroon?

"Het begint met nadenken en dan pas doen. Een goede oefening is om te beginnen met een gevoel te fotograferen bijvoorbeeld het lentegevoel. Wanneer je aan de lente denkt, roept dat een bepaald gevoel op. Bij dat gevoel zijn er ongetwijfeld een paar beelden die in je hoofd opkomen. Wanneer je de essentie van die beelden weet te combineren tot één nieuw beeld ontstaat er iets verrassends. Je kunt best dicht bij je eigen werk blijven, maar het helpt als je van tevoren even nadenkt."

Hoe kom je van een idee naar een foto?

"Ook daar zijn technieken voor. Zo kun je een matrix maken van de moeilijkheidsgraad die je tegenkomt bij het fotograferen van je onderwerp. Van heel banaal tot heel bijzonder, waarbij de schaal loopt van heel voor de hand liggend tot iets wat heel bijzonder is én moeilijk te registreren. →

BOEK
Verhaal in beeld
 Martien de Man
 144 pagina's
 bestellen: www.kunstfactor.nl

In het laatste geval weet je bijna zeker dat niemand anders zo'n foto zal maken."

Wat als je nu niet creatief bent?

"Creativiteit zit in iedereen. Kinderen kunnen uren spelen met een emmertje knijpers. Opleiding, scholing en ervaring zorgt ervoor dat onze creativiteit vermindert. Op school leren we vaak maar één antwoord op een vraag. Dat is niet stimulerend voor de creativiteit en kan zelfs blokkades opwerpen."

Waardoor ontstaan die blokkades?

"Ten eerste door gewoonte. Door de routine kom je niet op het idee dat er ook nog andere oplossingen zijn. Een ander punt is schaamte. We conformeren ons aan de omgeving en zijn bang onszelf buiten te sluiten. Tevredenheid is ook een gevaar. Wanneer je een oplossing hebt gevonden, neemt de aandrang om meer oplossingen te zoeken af."

Ook angst is een oorzaak van blokkades. Door de angst om minder te presteren dan nu neemt de durf voor een nieuwe uitdaging af."

Hoe doorbreek je deze blokkades?

"Door jezelf bewust te zijn van deze blokkades en van je creatieve vermogen kun je die blokkades doorbreken. Ge-loof in jezelf, in de passie waarmee je bezig bent en in de overtuiging dat je eruit komt."

Hoe ga je zelf te werk?

"Het begint altijd met een idee. Zodra ik een idee krijg, maak ik hiervan een schets. Dat kan één plaatje zijn, maar soms ontwikkelt zich dat tot een compleet stripverhaal. Soms bestaat de schets alleen in mijn hoofd, maar meestal op papier. Zeker wanneer je met een model werkt is dat handig. Je kunt het model direct laten zien wat de bedoeling is."

Foto links:
Het idee van mijn vrouw om achter het fornuis een grote foto te plaatsen van haar 'Pottenkijkers' werd ingevuld en leidde tot deze persoonlijke touch in huis.

Foto rechts:
Symbolische benadering van het thema 'samenwonen'. De tafel na het eten als representatie van een gezinssituatie.

www.photokina.com

photokina

World of imaging

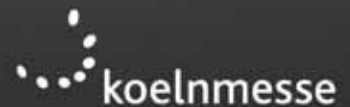
KEULEN | 18 T/M 23 SEPTEMBER 2012

HET ONMISBARE BEZOEK VOOR DE PROFESSIONAL

Experts uit de handel en industrie, fabrikanten, dienstverleners, professionele gebruikers en "fotogekken". Iedereen ontmoet elkaar op de internationale topbeurs photokina. Maak gebruik van het complete programma voor netwerken en informeer u over de actuele techniek en de nieuwste trends. Direct en uit de eerste hand. Geen andere beurs brengt zo veel technologieën samen. Geen ander platform dekt de complete workflow rondom het thema foto zo volledig af. Van foto nemen via verwerking tot en met afdruk.

Welkom op de photokina 2012!

RS Vision Expo BV - Excl. Vertegenwoordiging van Koelnmesse in Nederland
Weena 246 · 3012 NJ Rotterdam · Tel: 00 31 (0) 10-2064850 · Fax: 00 31 (0) 10-2019555
tickets@koelnmesse.nl · www.koelnmesse.nl · www.rsvisionexpo.nl

OEFENING
Fotografeer een zelfportret. Hier hoef je niet zelf op te staan, maar laat zien wie je bent, wat je bent en wat jou bezighoudt.

Hoe pas je dit toe in je eigen leven?

"Onlangs heb ik een hartinfarct gehad. Tijdens mijn herstel bedacht ik me dat het toch niet waar kon zijn dat ik dit meemaakte en daar achteraf geen foto's van zou hebben. Ik ga naar de kapper, fitness, wandel en doe verder eigenlijk geen bal. Ik bedacht om één dag uit mijn leven tijdens het revalideren te laten zien. Het boek begint met mijn nachtkastje met daarop de medicijnen die ik 's ochtends moet slikken en eindigt 's avonds als ik de pillen voor de volgende dag klaar zet."

Waar komt die inspiratie vandaan?

"Dat is nooit precies te zeggen, maar in dit geval heb ik ooit een fotoserie van Stefan Vanfleteren gezien waarvoor hij een weeklang een autist had gevolgd. Die deed elke dag hetzelfde. De serie werd gepresenteerd in matrix voor waarbij je steeds een rijtje zag van 's morgens 7:00 uur, 's morgens 9:00 uur en zo de hele dag door. Iedere dag hetzelfde."

Wat als je nu echt geen ideeën hebt?

"Bel iemand op. Zeg wat je wilt bereiken en vraag wat er het eerste in hem opkomt. Degene die je belt, is erg gevlijd dat je zijn hulp inroept. Hiermee voed je je ideeën. Ideeën zijn er altijd en je kan leren ze te vinden." ■